

CONSEIL CONSULTATIF
Pour la
PERSONNE HANDICAPÉE
Ville de Bruxelles – Stad Brussel
STEDELIJKE ADVIESRAAD
VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

Séance plénière – Plenaire zitting
Rapport du 11 mars 2009 - Verslag van 11 maart 2009

Présents/ Aanwezig: Monsieur l'Échevin de l'Égalité des chances et le Président du CCPH Ahmed El Ktibi, Madame la collaboratrice de l'Échevin Anne-Cécile Huygens, Madame la Vice-présidente Nadia Hadad, Madame la Vice-Présidente Danielle Selvais (Les Amis de Benjamin), Monsieur Michel Gerez (Accessibilité & Mobilité pour tous), Monsieur Michel Cormond (Alteo), Monsieur Christian Aerts (Alteo), Madame Latifa Rahmoune, Monsieur Jean Depasse, Madame Catherine Maon (Le 8ème Jour), Madame Christiane De Busschere, Madame Roselyne Borghmans (Oeuvre nationale des aveugles), Mevrouw Agnes Pieck (Blindenzorg Licht en Liefde), Monsieur Daniel Peltzer (Association belge des paralysés),

Excusés/ Verontschuldigd: Madame Dominique De Thysebaert (Habitat-Santé), Madame Rose-Marie Montini (Les Amis de Benjamin), Monsieur Benoit Wouters (Groupe « Vous et Moi »),

Absents/ Afwezig: Monsieur Charles Baranyanka (Conseil des Bruxellois d'origine étrangère), Madame Guénaelle Vandewaelle (Fédération nationale pour la promotion des handicapés), Madame Rajâa Jabbour (Le Troisième Œil), Monsieur Michel Magis (Ligue Braille), Madame Karima Razzouk (APEPA).

Secrétariat/ Secretariaat: Cellule Égalité des chances.

1 Inscription des points divers à l'ordre du jour et approbation du rapport du 13 janvier 2009.

2 Communication de l'Échevin de l'Égalité des chances.

Monsieur l'Échevin Ahmed El Ktibi parle du colloque « Espaces publics pour tous », organisé par l'asbl AMT Concept qui était destiné aux architectes, aux urbanistes, aux concepteurs, aux entrepreneurs ainsi qu'au personnel de l'administration publique. L'Échevin a trouvé ce colloque très intéressant car il a permis de montrer qu'il y a encore beaucoup de travail à effectuer pour l'accessibilité des bâtiments publics. L'Échevin rappelle l'importance de

1 Inschrijving van de variapunten in de dagorde en goedkeuring van het verslag van 13 januari 2009.

2 Mededelingen van de Schepen van Gelijke Kansen.

Schepen Ahmed El Ktibi vertelt over het colloquium "Een openbare ruimte voor iedereen", georganiseerd door vzw AMT Concept, met als doelpubliek architecten, stedenbouwkundigen, ontwerpers, aannemers en het personeel van het openbare bestuur. De Schepen vond dit colloquium zeer interessant, omdat werd aangetoond dat er nog veel werk voor de boeg is op het gebied van de toegankelijkheid van openbare gebouwen. De Schepen herinnert aan het belang van

Secrétariat du Conseil Consultatif de la Personne Handicapée

**Cellule Egalité des Chances (Relations publiques -
Département Organisation)**

Centre Administratif – 6 boulevard Anspach - 1000 BRUXELLES

TEL : 02/279.21.10

Secretariaat van de Stedelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap

Cel Gelijke Kansen (Public Relations - Departement Organisatie)

Administratief Centrum - Anspachlaan 6 - 1000 BRUSSEL

FAX : 02/279.21.19

CONSEIL CONSULTATIF
Pour la
PERSONNE HANDICAPEE
Ville de Bruxelles – Stad Brussel
STEDELIJKE ADVIESRAAD
VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

sensibiliser les responsables des chantiers vu qu'ils sont chargés de leur l'accessibilité. Il demande que le groupe de travail EEF ou TPA se penche sur ce sujet.

3 Groupe de travail Travaux publics et accessibilité (TPA)

Lors de la réunion du groupe de travail TPA du 27 janvier 2009, M. Vincent Heymans de la Cellule Patrimoine historique (Section Architecture – Département Urbanisme) a présenté les conclusions de l'étude qu'il a fait sur l'accessibilité de l'Hôtel de Ville (voir annexes).

Parmi les 14 pistes explorées, il y a une solution qui pourrait potentiellement être acceptée par l'organe de contrôle des bâtiments classés, la CRMS (Commission royale des monuments et sites, <http://www.crms.be/>). Cette solution concerne le placement d'un ascenseur extérieur dans la cour de l'Hôtel de Ville, qui donnerait alors accès aux salles de Mariages et de Conférences. Toutefois, cette solution est très difficile d'un point de vue technique.

En tous cas, les services de la Ville continueront à travailler sur cette problématique. Il est proposé et accepté que M. Gerez soit désigné comme expert externe afin de rejoindre le groupe de travail communal qui s'occupe de cette matière.

Il est aussi question de l'accès difficile (lié à la hauteur des trottoirs) des nouveaux bureaux de la Direction générale des personnes handicapées (<http://www.handicap.fgov.be/>), au Boulevard du Jardin Botanique. Il est décidé que le CCPH enverra une lettre au Ministre responsable lui demandant de

sensibilisation van de werfverantwoordelijken, aangezien het zij zijn die zich bezighouden met de toegankelijkheid van de werven. Hij vraagt dat de werkgroep OTV of OWT zich over dit onderwerp buigt.

3 Werkgroep Openbare Werken en Toegankelijkheid (OWT)

Tijdens de vergadering van de werkgroep OWT op 27 januari 2009 heeft dhr. Vincent Heymans van de Cel Historisch Erfgoed (Sectie Architectuur – Departement Stedenbouw) de conclusies gepresenteerd van zijn studie over de toegankelijkheid van het Stadhuis (zie bijlagen).

In de 14 onderzochte mogelijkheden is er een oplossing die misschien aanvaard zou kunnen worden door het controleorgaan van beschermde gebouwen, de KCML (Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, <http://www.kcml.be/>). Deze oplossing houdt de plaatsing in van een buitenlift op de binnenplaats van het Stadhuis, die toegang zou geven tot de Trouwzaal en de Conferentiezaal. Desondanks is deze oplossing technisch gezien zeer moeilijk.

De stadsdiensten zullen alleszins verder werken rond deze problematiek. Er wordt voorgesteld en aanvaard dat dhr. Gerez wordt aangewezen als externe expert om de gemeentelijke werkgroep te vervoegen die zich bezighoudt met deze materie.

Er wordt ook gesproken over de slechte toegankelijkheid van de nieuwe bureaux van de Directie-generaal Personen met een handicap (<http://www.handicap.fgov.be/>), aan de Kruidtuinlaan. Er wordt beslist dat de APH een brief zal schrijven naar de verantwoordelijke minister en te vragen om een

Secrétariat du Conseil Consultatif de la Personne Handicapée
Cellule Egalité des Chances (Relations publiques -
Département Organisation)
Centre Administratif – 6 boulevard Anspach - 1000 BRUXELLES

TEL : 02/279.21.10

Secretariaat van de Stedelijke Adviesraad voor Personen met een
Handicap
Cel Gelijke Kansen (Public Relations - Departement Organisatie)
Administratief Centrum - Anspachlaan 6 - 1000 BRUSSEL

FAX : 02/279.21.19

CONSEIL CONSULTATIF
Pour la
PERSONNE HANDICAPEE
Ville de Bruxelles – Stad Brussel
STEDELIJKE ADVIESRAAD
VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

modifier cette situation. Un communiqué de presse sera également fait sur le sujet.

Finalement, Mme De Busschere demande si le placement de boutons en braille dans les ascenseurs est prévu dans le Règlement régional d'Urbanisme. Il est répondu que c'est le cas depuis la nouvelle édition du RRU en 2006.

Le secrétariat fait part d'une demande de Mme Dominique De Thysebaert (asbl Habitat-Santé), qui souffre de la HCM (hypersensibilité chimique multiple). Elle propose, dans le cadre du dossier d'accessibilité de l'Hôtel de Ville, que l'IBGE (Institut bruxellois pour la gestion de l'environnement, <http://www.ibgebim.be>) puisse venir mesurer la qualité de l'air dans les salles ouvertes au grand public.

4 Groupe de travail Enseignement, Emploi et Formation (EEF)

Vu les communications difficiles entre le CCPH et l'Échevinat de l'Instruction publique, il est décidé de renoncer provisoirement à cette collaboration et de se concentrer sur les autres thèmes du groupe de travail : l'emploi et la formation.

Cependant, Madame la Vice-présidente Danielle Selvais propose d'inviter un représentant de la Fédération des associations de parents de l'Enseignement officiel (FAPEO, <http://www.fapeo.be/>) dans le futur proche.

verandering van deze situatie. Er zal bovendien een persbericht worden gelanceerd over dit onderwerp.

Ten slotte vraagt mevrouw De Busschere of het plaatsen van brailleknoppen in liften voorzien is in de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening. Er wordt geantwoord dat dit inderdaad het geval is sinds de nieuwe editie van de GSV in 2006.

Het secretariaat rapporteert de vraag van mevrouw Dominique De Thysebaert (vzw Habitat-Santé), die lijdt aan MCO (meervoudige chemische overgevoeligheid). Zij stelt voor dat, betreffende het toegankelijkheidsdossier van de het Stadhuis, het BIM (Brussels Instituut voor Milieubeheer, <http://www.ibgebim.be>) de luchtkwaliteit meet in de zalen die openbaar zijn voor het grote publiek.

4 Werkgroep Onderwijs, Tewerkstelling en Vorming (OTV)

Gezien de moeilijke communicatie tussen de APH en het Schepenamt Openbaar Onderwijs wordt beslist deze samenwerking te laten vallen en zich ten volle te concentreren op de andere thema's van de werkgroep, namelijk Tewerkstelling en Vorming.

Toch wenst mevrouw de Ondervoorzitster Danielle Selvais in de nabije toekomst een vertegenwoordiger uit te nodigen van de "Fédération des Associations de Parents de l'Enseignement Officiel" (FAPEO, <http://www.fapeo.be/>).

Secrétariat du Conseil Consultatif de la Personne Handicapée
Cellule Egalité des Chances (Relations publiques -
Département Organisation)
Centre Administratif – 6 boulevard Anspach - 1000 BRUXELLES

TEL : 02/279.21.10

Secretariaat van de Stedelijke Adviesraad voor Personen met een
Handicap
Cel Gelijke Kansen (Public Relations - Departement Organisatie)
Administratief Centrum - Anspachlaan 6 - 1000 BRUSSEL

FAX : 02/279.21.19

CONSEIL CONSULTATIF
Pour la
PERSONNE HANDICAPEE
Ville de Bruxelles – Stad Brussel
STEDELIJKE ADVIESRAAD
VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

5 Groupe de travail Information, Communication et Multimédia (ICM)

Lors de la réunion du 25 février 2009, le groupe de travail a discuté du développement d'une action de sensibilisation concernant les places de parking pour les personnes à mobilité réduite.

Il a été convenu de réaliser un dépliant qui pourra être placé derrière les essuie-glaces mais qui devra aussi pouvoir s'accrocher aux poignées des portes de voitures (ce qui est plus facile pour des personnes à mobilité réduite). La taille du dépliant en projet devra être plus grande que celui actuellement disponible, « Oui, je veux encore me parquer ici... », par exemple de format A5. Concernant le contenu, on a opté pour une approche plus visuelle que textuelle. Le dépliant doit signaler aux gens que l'amende en cas de stationnement sur les places de parking pour PMR est de 100 euros.

La diffusion du dépliant pourra se faire comme en 2005, notamment par la population elle-même (via des asbl et des citoyens déjà sensibilisés). De l'autre côté, il est important que les services de la ville soient aussi mis au courant de l'action et qu'il leur soit demandé de prendre en charge une partie de la distribution. Les services concernés sont évidemment la Police mais aussi la cellule des horodateurs, les agents de prévention et de sécurité (les APS) et les stewards de l'asbl BRAVVO.

Monsieur Gerez propose que le CCPH fasse cadrer cette action avec la Semaine européenne de la Mobilité (du 16 au 22 septembre 2009).

Il est prévu, en 2010, d'organiser une action de

5 Werkgroep Informatica, Communicatie en Multimedia (ICM)

Tijdens zijn vergadering op 25 februari 2009 heeft de werkgroep gediscussieerd over de ontwikkeling van een sensibilisatieactie over parkeerplaatsen voor personen met beperkte mobiliteit.

Er wordt beslist tot de ontwikkeling van een flyer die achter de ruitenwissers kan gestoken worden, maar die ook aan de portieren kan gehangen worden (wat gemakkelijker is voor personen met beperkte mobiliteit). Het formaat van de flyer zal groter zijn dan de huidige flyer "Ja, ik wil hier voortaan nog parkeren", bijvoorbeeld in formaat A5. Op het gebied van de inhoud wordt geopteerd voor een meer visuele dan tekstuele aanpak. De flyer moet de mensen duidelijk maken dat de boete voor het parkeren op een plaats voor PBM 100 euro bedraagt.

De verspreiding van de flyer zal gebeuren zoals in 2005, namelijk door de bevolking zelf (via vzw's en reeds gesensibiliseerde burgers). Aan de andere kant is het belangrijk dat de stadsdiensten op de hoogte worden gebracht van deze actie, en dat hen wordt gevraagd een deel van de distributie voor hun rekening te nemen. De betrokken diensten zijn uiteraard de politie, maar ook de cel Parkeerautomaten, de Stadswachten en de stewards van vzw BRAVVO.

Dhr. Gerez stelt voor dat de APH deze actie voert in het kader van de Europese Week van de Mobiliteit (van 16 tot 22 september 2009).

Er wordt voorzien in 2010 een gemeenschappelijke sensibilisatieactie op poten te zetten met alle Brusselse

Secrétariat du Conseil Consultatif de la Personne Handicapée

**Cellule Egalité des Chances (Relations publiques -
Département Organisation)**

Centre Administratif – 6 boulevard Anspach - 1000 BRUXELLES

TEL : 02/279.21.10

Secretariaat van de Stedelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap

Cel Gelijke Kansen (Public Relations - Departement Organisatie)

Administratief Centrum - Anspachlaan 6 - 1000 BRUSSEL

FAX : 02/279.21.19

CONSEIL CONSULTATIF
Pour la
PERSONNE HANDICAPEE
Ville de Bruxelles – Stad Brussel
STEDELIJKE ADVIESRAAD
VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

sensibilisation en association avec toutes les communes bruxelloises.

Par cette action, le CCPH espère changer la mentalité de la population bruxelloise. Mme la Vice-présidente Nadia Hadad parle d'une activité semblable à Hasselt où les chauffeurs qui se stationnaient sur des places pour PMR, recevaient un dépliant indiquant les heures d'ouverture des organisations de travail social et de bénévolat destinées aux personnes handicapées.

En définitive, l'Échevin regrette que le CCPH n'ait pas pu organiser une action de sensibilisation au sujet du livre audio lors du Foire du Livre en début mars. Il répète son souhait de concrétiser une action à ce sujet. Les Conseillers répondent que le monde associatif fait déjà beaucoup autour des livres audio et que l'actuelle offre de livres audio est déjà très grande.

6 Points divers

M. Peltzer nous informe du rapport d'activités de 2008 de Bruxelles-Mobilité, le service responsable au niveau régional pour l'accessibilité publique. Ce rapport très intéressant est mis en annexe de ce rapport.

Réunion du Bureau du CCPH :

Mardi le 28 avril 2009 à 14h.

Prochaine réunion du CCPH :

Mardi le 12 mai 2009 à 18h au Centre administratif, 6 boulevard Anspach à 1000 Bruxelles (local 05.43).

gemeentes.

Via deze actie hoopt de APH de mentaliteit van de Brusselse bevolking te veranderen. Mevrouw de Ondervoorzitster Nadia Hadad vertelt over een gelijkaardige actie in Hasselt, waar de chauffeurs die zich parkeerden op plaatsen voor PBM een flyer kregen met daarop de openingsuren van organisaties voor sociaal vrijwilligerswerk met personen met een handicap.

Ten slotte vindt de Schepen het jammer dat de APH geen sensibilisatieactie heeft kunnen organiseren over luisterboeken tijdens de "Foire du Livre" begin maart. Hij herhaalt zijn wens om een actie over dit onderwerp op poten te zetten. De Raadsleden antwoorden dat het verenigingsleven al erg veel doet rond luisterboeken, en dat het huidige aanbod eigenlijk zeer uitgebreid is.

6 Variapunten

Dhr. Peltzer vertelt ons over het activiteitenverslag van 2008 van Brussel-Mobiliteit, de dienst die op gewestelijk niveau verantwoordelijk is voor de openbare toegankelijkheid. Dit zeer interessante verslag is in bijlage van dit rapport gevoegd.

Bijeenkomst van het Bureau van de APH:

Dinsdag 28 april 2009 om 14u.

Volgende vergadering van de APH:

Dinsdag 12 mei 2009 om 18 in het Administratief Centrum, Anspachlaan te 1000 Brussel (lokaal 05.43).

Secrétariat du Conseil Consultatif de la Personne Handicapée

**Cellule Egalité des Chances (Relations publiques -
Département Organisation)**

Centre Administratif – 6 boulevard Anspach - 1000 BRUXELLES

TEL : 02/279.21.10

Secretariaat van de Stedelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap

Cel Gelijke Kansen (Public Relations - Departement Organisatie)

Administratief Centrum - Anspachlaan 6 - 1000 BRUSSEL

FAX : 02/279.21.19